

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „Пут“ Нови Сад
21000 Нови Сад, Руменачка 150/а
ПИБ: 100187770
Матични број: 08171963
Шифра делатности: 4211
Текући рачун: АИК банка а.д. Ниш 105-31605-80

Нови Сад; 23.07.2018.
Број: 3031- 6665-1

На основу питања везаног за ЈН 74/18-ОП УСЛУГЕ ОСИГУРАЊА :

Осигурање запослених, осигурање имовине, аутокаска осигурање и одговорности из основа делатности и осигурање возила (аутоодговорност)

Питање:

У складу са одредбама става 2. и става 3. члана 63. Закона о јавним набавкама молимо за појашњење конкурсне документације у поступку јавне набавке услуге осигурања ЈН 74/18-ОП и то у следећим деловима:

Наручилац је у делу конкурсне документације "Додатни услови за учешће у поступку јавне набавке", као додатне услове у погледу пословног и финансијског kapacитета између осталог предвидео и следеће услове:

- 1) да понуђач на дан 31.12.2017. године располаже разликом између расположиве и захтеване маргине solventности за неживотна осигурања/reосигурање у износу од најмање 3.000.000.000,00 динара;
- 2) да понуђач има важећи сертификат о систему menadžmenta безбедношћу информација у складу са захтевима стандарда ISO/IEC 27001:2013 (докaz forokopija сертификата);
- 3) да понуђач на дан 31.12.2017. године има ажураност у решавању штета најмање 95%.

Подносилац захтева истиче да овако одређени додатни услови за учешће у поступку јавне набавке ограничавају конкуренцију, да су сити дискриминишући и да нису у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Чланом 76. став 2. Закона о јавним набавкама дефинисано је да наручилац у конкурсној документацији одређује услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског kapacитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке, док је ставом 6. истог члана предвиђено да наручилац одређује услове тако да исти не дискриминишу понуђача и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Смисао ових одреби jeste да се наручиоцу омогући дефинисање услова чија испуњеност подразумева да наручилац може приликом избора понуде изабрати понуду онг понуђача који shодно својим kapacitetима може успешно да реализује уговор који је предмет набавке. Али то никako не значи да је могућност дефинисања додатних услова од стране наручиоца неограничена те да одређивањем додатних услова наручилац може ограничавати конкуренцију и дискриминисати одређене понуђаче иако је неспорно да они могу да успешно реализују услугу осигурања која је предмет јавне набавке а што је у конкретном случају Наручилац учинио злоупотребивши институт додатних услова.

Очигледно је да Наручилац приликом дефинисања додатних услова није извршио све потребне провере и анализе те је елиминисао из учешћа у предметном поступку осигураваћа који је 4 на тржишту осигурања у Republicи Србији, иако несумњиво možемо да пружимо квалитетну услугу осигурања која је предмет јавне набавке.

Dakle, ne postoji opravdan razlog za definisanje dodatnih uslova u predmetnom postupku javne nabavke na navedeni način, te je nejasno zašto je Naručilac opredelio na ovaj način ispunjenost poslovnog i finansijskog kapaciteta koji za posledicu ima samo neopravdano, isključivanje iz konkurencije i diskriminaciju pojedinih ponuđača.

I Ističemo da je određeni uslov "da ponuđač na dan 31.12.2017. godine raspolaže razlikom između raspoložive i zahtevane margine solventnosti za neživotna osiguranja/reosiguranje u iznosu od najmanje 3.000.000.000,00 dinara" nije u logičkoj vezi sa konkretnom javnom nabavkom odnosno zahtevana razlika u iznosu od najmanje 3.000.000.000,00 dinara nije garancija da će u konkretnoj javnoj nabavci ponuđač kvalitetno izvršiti uslugu osiguranja koja je predmet javne nabavke.

Takođe, određeni uslov "da ponuđač na dan 31.12.2017. godine raspolaže razlikom između raspoložive i zahtevane margine solventnosti za neživotna osiguranja/reosiguranje u iznosu od najmanje 3.000.000.000,00 dinara" diskriminišući, odnosno isti nije definisan na nivou koji bi omogućio selekciju onih ponuđača koji poseduju kapacitete neophodne za realizaciju konkretne javne nabavke.

Ističemo da prema odredbama člana 7. Zakona o osiguranju Društvo za osiguranje je dužno da obaveze iz ugovora o osiguranju iznad samopridržaja reosigura kod društva za reosiguranje iz člana 3. stav 2. ovog zakona. Društvo za reosiguranje je dužno da u Republici, odnosno u inostranstvu reosigura deo rizika koji ne može pokriti svojim sredstvima. Takođe društva za osiguranje su dužna da upravljaju rizikom na način definisan Zakonom o osiguranju, a nadzor nad obavljanjem delatnosti osiguranja vrši Narodna banka Srbije.

Prema odredbama 127. Zakona o osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 139/2014) definisano je da društvo za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja dužno je da obezbedi raspoloživu marginu solventnosti najmanje u visini zahtevane margine solventnosti propisane članom 126. Zakona o osiguranju. Dakle, Zakonom o osiguranju kao imperativ je određeno da raspoloživa margina solventnosti bude najmanje u visini zahtevane margine propisane zakonom, odnosno nije zahtevan minimum u smislu kako je to Naručilac odredio kao uslov za učešće da razlika između raspoložive i zahteva ne bude minimum 3.000.000.000,00 RSD.

Dakle, Naručilac onemogućuje učešće u predmetnom postupku javne nabavke svim osiguravačima čija apsolutna razlika između raspoložive i zahtevane margine iznosi manje od 3.000.000.000,00 dinara iako nesumnjivo isti mogu da kvalitetno realizuju ugovor o osiguranju koji je predmet ove javne nabavke.

II Vezano za drugi sporni dodatni uslov "da ponuđač ima važeći sertifikat o sistemu menadžmenta bezbednošću informacija u skladu sa zahtevima standarda ISO/IEC 27001:2013 (dokaz forokopija sertifikata)", Podnosilac zahteva ističe da zahtevani standard koji se odnosi na sistem upravljanja Informacione tehnologije – Tehnike bezbednosti – Sistemi menadžmenta bezbednošću informacija nije u logičkoj vezi sa javnom predmetnom nabavkom koja za predmet ima uslugu osiguranja.

Naime, prema odredbama člana 15. Zakona o javnim nabavkama, naručilac u konkursnoj dokumentaciji može zahtevati poverljivost podataka koje ponuđačima stavlja na raspolaganje, te ovako definisan uslov kojim se zahteva da ponuđači imaju implementiran ISO 27001 je apsolutno neopravdan i ima za cilj isključivo ograničavanje konkurencije.

Podnosilac zahteva posebno ističe da je Narodna banka Srbije donela Odluku o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije ("Sl. glasnik RS" br. 23/2013 i 113/2013) kojim su utvrđeni minimalni standardi i uslovi stabilnog i sigurnog poslovanja koji se odnosi na upravljanje informacionim sistemima u društvima za osiguranje, te da društva za osiguranje u pogledu ove oblasti koja je regulisana samom Odlukom NBS-a nisu u obavezi da poseduju zahtevani standard ISO 27001 a koji je Naručilac odredio kao eliminatoran uslov za učešće u predmetnom postupku javne nabavke.

III Treći dodatni uslov: "ažurnost u rešavanju šteta u 2017. godini najmanje 95%" nije u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke.

Naručilac je kao dodatni uslov odredio da ponuđač ima Ažurnost u rešavanju šteta u 2017. godini veću od 95% koja će se izračunati prema sledećoj formuli:

$$\% \text{ ažurnosti} = \frac{\text{broj rešenih šteta u 2017} + \text{broj odbijenih i storniranih šteta u 2017.}}{\text{broj rezervisanih šteta na kraju 2016} + \text{broj prijavljenih šteta u 2017}} \times 100$$

Podnosilac zahteva ističe da ovako određeni uslov "Ažurnost u rešavanju šteta u 2017. godini veća od 95%" sa ovakvom metodologijom obračuna je diskriminišući i nije u logičkoj vezi sa predmetom javne nabavke i to iz sledećeg razloga:

- formula za obračun procenta ažurnosti neopravdano sadrži celokupan broj šteta po svim vrstama osiguranja i neživotnih i životnih osiguranja (koja nisu predmet javne nabavke).

Imajući u vidu da je predmet javne nabavke usluga neživotnog osiguranja, Podnosilac zahteva ističe da Naručilac neopravdano posmatra sve štete uključujući rešene, odbijene i stornirane, rezevisane i prijavljene po osnovu životnog osiguranja koje nije predmet ove javne nabavke.

Dakle predmet javne nabavke je osiguranje imovine, zaposlenih, odgovornosti iz delatnosti autokasko i osiguranje od autoodgovornosti što prema odredbama Zakona o osiguranju (Službeni glasnik RS br. 139/2014) spada u vrste neživotnih osiguranja.

To može dovesti do situacije da osiguravači koji imaju procenat ažurnosti veći od 95% po osnovu neživotnih osiguranja ne mogu da uzmu učešće u predmetnom postupku javne nabavke samo iz razloga što imaju lošiji procenat ažurnosti po osnovu životnih osiguranja koji se negativno odražava na ukupan procenat ažurnosti iako usluga životnog osiguranja nije predmet ove javne nabavke.

Postavlja se pitanje šta je rukovalo Naručioca prilikom određivanja donjeg limita od 95% ažurnosti u rešavanju šteta kojim je onemogućio učešće u postupku Podnosiocu zahteva 4 osiguravaču na tržištu osiguranja u Republici Srbiji.

Ovakvim diskriminišućim postavljenim uslovima koji nisu u logičkoj vezi sa predmetnom javnom nabavkom Naručilac ograničava konkurenciju, jer isti nisu definisani na način koji bi omogućio selekciju onih ponuđača koji poseduju kapacitete neophodne za realizaciju konkretne javne nabavke.

Одговор:

Наручилац је наведене додатне услове за учешће у поступку јавне набавке поставио у складу са одредбама Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закона), посебно имајући у виду члан 76. став 2. као и начело Закона.

Додатни услов – разлика расположиве и захтеване маргине солвентности за неживотна осигурања/реосигурања од најмање 3.000.000.000,00 рсд као тражени показатељ је одраз способности осигуравача да у случају настанка осигураног случаја изврши своју обавезу благовремено и у реалном износу, а посебно када су у питању штете великих износа и служи за трајно извршење преузетих обавеза осигуравача. Што је већа разлика између расположиве и захтеване маргине солвентности, осигуравајуће друштво је финансијски стабилније и солвентније што је гарант да ће бити у стању да изврши све своје преузете обавезе у конкретној јавној набавци, те је исти у логичкој вези са предметом јавне набавке и недискриминише потенцијалне понуђаче.

У прилогу овом ставу наручилац истиче да и у Извештају НБС о сектору осигурања у Србији за треће тромесечје 2017. године, који је јавно доступан на интернет страници НБС, стоји под насловом Адекватност капитала да: „Солвентност друштва за осигурање зависи од довољности техничких резерви за преузете обавезе, као и од испуњености услова који се односе на адекватност капитала, а утврђени су као однос захтеване и расположиве маргине солвентности“ као и да је „На нивоу свих друштава за осигурање у Србији која се претежно баве неживотним осигурањима основни показатељ адекватности капитала (однос расположиве и захтеване маргине солвентности)...“ Понуђачима који самостално не испуњавају задати услов, дата је могућност да настуpe

у оквиру групе понуђача у заједничкој понуди и тако испуне додатни финансијски услов који се тражи конкурсном документацијом.

Имајући све наведено у виду није тачна тврдња потенцијалног понуђача да наручилац онемогућује учешће у предметном поступку јавне набавке свим осигуравачима чија апсолутна разлика између расположиве и захтеване маргине износи мање од 3.000.000.000,00 рсд иако несумњиво исти могу да квалитетно реализују уговор о осигурању који је предмет ове јавне набавке, већ управо супротно: омогућује им да учествују на конкурс у оквиру групе понуђача где заједнички треба да задовоље додатни услов: да је разлика расположиве и захтеване маргине солвентности за неживотна осигурања/реосигурања најмање 3.000.000.000,00 рсд.

Наручилац се определио за Додатни услов - да понуђач треба да има важећи сертификат о усаглашености система квалитета са захтевима стандарда ISO 27001:2013, између осталог и из разлога да поседовањем сертификата ISO 27001:2013 потенцијални понуђач уверава да ће према информацијама поступати одговорно и да ће исте користити професионално и сигурно, одавајући утисак поверљивог партнера, што гарантује да ће поступати у складу са опште прихваћеним нормама пословања, у складу са инструкцијама одговорних лица наручиоца, као и да ће у потпуности поштовати и чувати интегритет и углед наручиоца.

Горе наведена процедура подразумева да су сва документа која би осигуравајуће друштво имало могућност да види и упозна након склапања уговара са наручиоцем у вези осигурања по неколико основа, а који су предмет осигурања, представљају пословну тајну и документ који се мора чувати од увида од било које конкурентне фирме, пошто се ради о уговорима и фактурама уговарача осигурања (сада наручиоца) са својим инвеститорима.

Наручиоцу је то најважнији елемент у пословању из делатности изградње и реконструкције путева, јер у том случају, наручилац учествује на конкурсима јавних набавки за обезбеђење послова као понуђач, а конкурентни понуђачи никако не би смели доћи до информација о јединичним ценама по којима послује наручиоц са одређеним инвеститором јер би у том случају наручиоц био у неједнаком положају са другим понуђачима који су му конкуренти на свакој јавној набавци радова.

Пошто предметна јавна набавка захтева да се потенцијалном понуђачу дају детаљне

и вредносне информације о имовини и запосленима предузећа, сматрамо да је захтевање сертификата ISO 27001:2013 потпуности у логичкој вези са предметном јавном набавком.

И овде наручиоц истиче да ни један потенцијални понуђач није дискриминисан јер овако дефинисан услов којим се захтева да понуђач има имплементиран ISO 27001 није апсолутно неоправдан и нема за циљ искључиво ограничавање конкуренције (како тврди потенцијални понуђач), пошто је довољно да само један понуђач из евентуалне групе понуђача поседује управо овај тражени сертификат и на основу њега може конкурисати више осигуравајућих друштава у заједничкој понуди.

Наручилац се определио за Додатни услов – да понуђач има ажурност у решавању штета у 2017. години од најмање 95%, између осталог из разлога што је напомена Народне банке Србије да је основни критеријум за процену доброг друштва за осигурање управо „ажурност у решавању штета“. За наручиоца је од пресудног значаја да уговор закључи са понуђачем или групом понуђача који има одговарајућу ефикасност у решавању штета.

Поред наведеног битан разлог је и основна делатност наручиоца јер ради на пословима изградње и реконструкције путева што је веома битна делатност.

Наручилац својим деловањем при вршењу свих својих радних задатака, својим средствима рада багери, радне машине, камиони и друга средства у саобраћају и на градилиштима може да изазове разне штете при вршењу делатности, па је посебно битно да осигуравајуће друштво са којим склопи уговор буде ажурно у реализацији пријављених штета према лицима и објектима којима је штета нанета, као и да има финансијску способност исказану кроз разлику расположиве и захтеване маргина солвентности како се према привредном друштву као одговорном наручиоцу не би предузимали судски поступци због неажурне исплате начињене штете.

Између осталих полиса, предмет осигурања су и лица ангажована на радним местима са повећаним ризиком како је дефинисано Законом о безбедности и здрављу на раду и Актом о процени ризика на радном месту и радној околини, која су управо радна места на којима и поред примењених мера у складу са наведеним законом, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље на раду.

Наручилац услед свега наведеног сматра да је апсолутно оправдан разлог за додатним условом „ажурност у решавању штета“ осигуравајућег друштва на нивоу минимално 95% и то свих оних штета којима се једно осигуравајуће друштво бави и наручилац даље сматра да није у праву потенцијални понуђач када каже да наручилац неоправдано посматра све штете укључујући решене, одбијене и сторниране, резеврисане и пријављене по основу животног осигурања које није предмет ове јавне набавке и да формула за обрачун процента ажурности неоправдано садржи целокупан број штета по свим врстама осигурања и неживотних и животних осигурања (која нису предмет јавне набавке), јер већа ажурност свих поднетих захтева за надокнаду штете управо јесте показатељ ефикасности целог пословања осигуравајућег друштва, као и однос осигуравајућег друштва према осигуравачу који плаћа полису осигурања. Посебно у овом случају, када наручилац има расписану предметну јавну набавку за полисе осигурања по неколико различитих основа и мора обезбедити закључење уговора са осигуравајућим друштвом или групом понуђача које ће ажурно реаговати у поступку решавања одштетних захтева и имати финансијску снагу да исплати пријављене штете.

Наручилац је предвидео могућност подношења понуде са подизвођачем или као заједничка понуда групе понуђача, што према Закону о јавним набавкама (чл. 81, ст. 2.) даје могућност потенцијалним понуђачима да предметни додатни услов испуне заједно.

С обзиром на све наведено, а посебно имајући у виду дефинисане потребе, Наручилац сматра да примедбе потенцијалног понуђача на постављене додатне услове, нису оправдане и да исти не дискриминише потенцијалне понуђаче и не онемогућава понуђаче да сачине прихватљиву понуду, напротив омогућава неколико осигуравајућих друштава да у потпуности задовоље три спорна додатна услова предметне конкурсне документације о јавној набавци – самостално и омогућава да остала осигуравајућа друштва подједнако одговоре додатним условима у заједничкој понуди – као група понуђача, те да је конкурсна документација сачињена у свему у складу са Законом о јавним набавкама.

Одговори су саставни део конкурсне документације.

О достављеним додатним информацијама у вези припремања понуде Наручилац сходно Закону о јавним набавкама, члан 63. (Сл.Гласник РС 124/12,14/15,68/15), писаним путем информацију објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ